

Oversiktsarbeid

Gøran Raade-Andersen og Hanne Snoen
Folkehelse og lokal samfunnsutvikling, NFK

Revidert folkehelselov

- Langsiktig, systematisk og basert på kunnskap og evaluering.
- Sju prinsipper
 1. Helse i alt vi gjør
 2. Førre-var-prinsippet
 3. Bærekraftig utvikling
 4. Sosial utjevning
 5. Medvirkning
 6. **Barnets beste**
 7. **Kunnskap**

NOU

Utredningen foreslår fire prioriteringskriterier:

- Nytte
- Kostnad
- Fordeling
- Autonomi

Oversiktsarbeid i kommuner

Kommunen skal ha en løpende oversikt og utarbeide en samlet oversikt hvert 4. år over helsetilstand og påvirkningsfaktorer, inkludert:

- Demografi
- Helsetilstand
- Levevaner
- Oppvekst- og miljøforhold

Publisering av profiler 2026

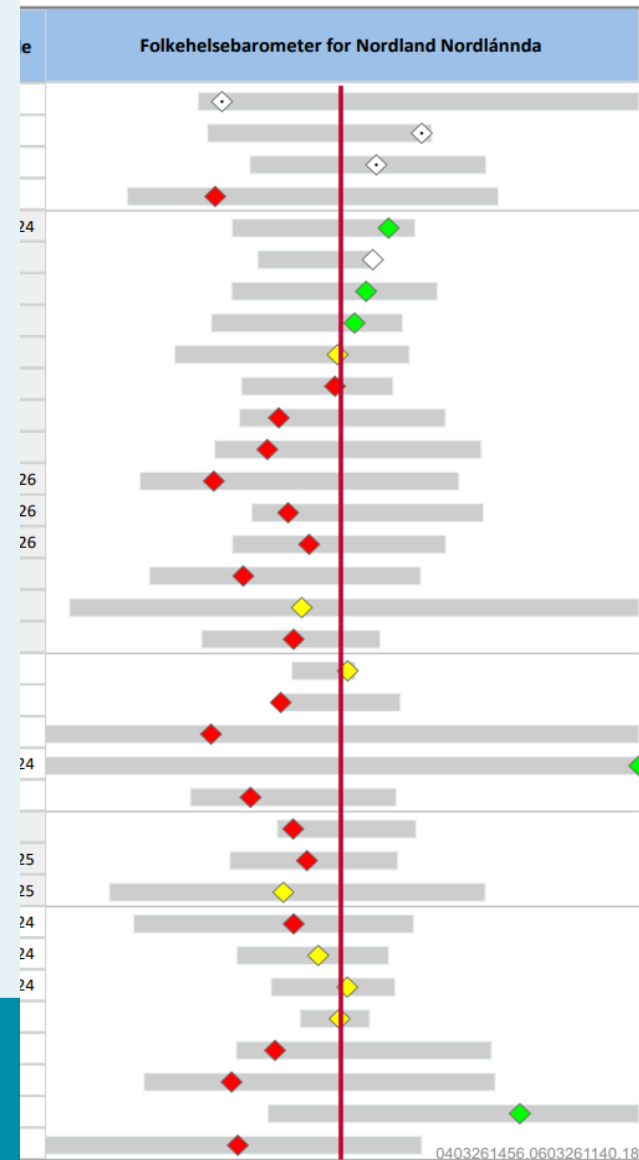
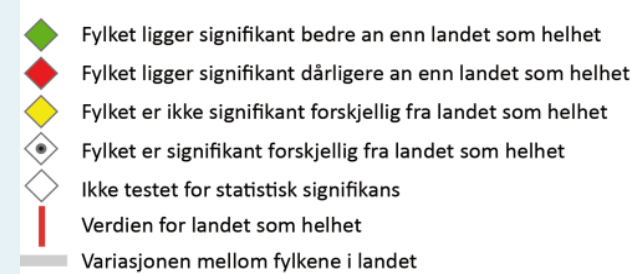
- Folkehelseprofiler 2026 for kommuner ble publisert **26. februar**.
- Folkehelseprofiler 2026 for fylker publiseres i **uke 11** (altså inneværende uke)
- Oppvekstprofiler 2026 publiseres **25. mars**

Link til nedlastning:

[Last ned folkehelseprofil eller oppvekstprofil – Helsedirektoratet](#)

Folkehelse- og oppvekstprofilene

- Hvordan lese?
- Har dere innspill – skriv i chat

NFK

- Hva legger du merke til?
- Er det noen varsellamper i form av røde symboler?
- Er det skjulte utfordringer bak noen grønne eller gule symboler?
- Peker relaterte indikatorer i samme retning?

Tema	Indikator (klikkbare indikatornavn)	Fylke	Norge	Enhet (*)	Periode	Folkehelsebarometer for Nordland Nordlândia
Befolkning	1 Andel i yrkesaktiv alder (16-66 år)	63,5	65,9	prosent	2025	
	2 Andel over 80 år	6,0	4,8	prosent	2025	
	3 Personer som bor alene, 45 år +	28,3	27,0	prosent	2025	
	4 VGS eller høyere utdanning, 30-39 år	78,0	82,1	prosent	2024	
Oppvekst og levekår	5 Vedvarende lavinntekt, alle aldre	8,6	9,7	prosent	2022-2024	
	6 Inntektsulikhet, P90/P10	2,6	2,8	-	2024	
	7 Leier bolig, 45 år +	12,1	12,7	prosent	2024	
	8 Bor trangt, 0-17 år	17,1	18,3	prosent	2024	
	9 Sysselsatte, 20-66 år	76,8	76,9	prosent (a,k)	2024	
	10 Står utenfor, 20-66 år	18,7	18,4	prosent (a,k)	2024	
	11 Sykefravær, legemeldt, 20-66 år	6,5	5,9	prosent (a,k)	2024	
	12 Mottakere av uføretrygd, 20-66 år	12,1	10,0	prosent (a,k)	2024	
	13 Trives på skolen, 10. trinn	81	84	prosent (k)	2025/2026	
	14 Laveste mestringsnivå i lesing, 5. tr.	32	29	prosent (k)	2025/2026	
	15 Laveste mestringsnivå i regning, 5. tr.	30	28	prosent (k)	2025/2026	
	16 Gjennomføring i vdg. opplæring	79	82	prosent (k)	2024	
	17 Gj.føring i VGO, foreldr. m. grunnskole	63	65	prosent (k)	2024	
	18 Gj.føring i VGO, foreldr. høyere utd.	88	90	prosent (k)	2024	
Miljø, skader og ulykker	19 Kan svømme, 17 år	85	84	prosent (k)	2025	
	20 Hoftebrudd, 75 år +	15,8	13,8	per 1000 (a,k)	2024	
	21 Drikkevann, hygienisk og stabilt	84,8	89,1	prosent	2024	
	22 Luftforurensning, eksponert	0	45	prosent	2020-2024	
	23 Valgdeltakelse	76,5	80,0	prosent	2025	
Helse-relatert atferd	24 Trener sjeldnere enn ukentlig, 17 år	32	29	prosent (k)	2025	
	25 Skjermtid over 4 timer, ungdom	44	41	prosent (a,k)	2023-2025	
	26 Røyking, daglig, 16-79 år	8	7	prosent	2021-2025	
Helsestatus	27 Forventet levealder, menn	80,9	81,4	år	2018-2024	
	28 Forventet levealder, kvinner	84,3	84,6	år	2018-2024	
	29 Utd.forskjeller i forventet levealder	5,1	5,2	år	2018-2024	
	30 Psykiske sympt./lidelser, 0-74 år	191	190	per 1000 (a,k)	2024	
	31 Muskel og skjelett, 0-74 år	338	320	per 1000 (a,k)	2024	
	32 Overvekt og fedme, 17 år	23	19	prosent (k)	2025	
	33 Hudkreft, nye tilfeller	63	109	per 100 000 (a,k)	2024	
	34 Vaksinasjonsdekning, meslinger, 9 år	96,2	97,0	prosent	2024	

0403261456.0603261140.18

Statistikkbanken

- Bruk statistikkbanken for å undersøke utvikling over tid
- [Folkehelsestatistikk og profiler – Helsedirektoratet](#)
- [Nordland i tall](#) er en enkel måte å hente lokale tall fra statistikkbanken

Oppgave 5 min

Last ned folkehelseprofil for 2026 for din kommune.

Hva legger du merke til?
Skriv i chatten

Sammenlign gjerne med en annen kommune eller fylkeskommunen

Hvilke andre kilder til bruker dere/kan brukes i oversiktsarbeidet?

"Ungdata, vektmåling helsestasjon, leger, teknisk etat, "

"Ungdata, tall i Nordland, trivselsundersøkelser"

"Kostra, ungdata, Fallbarometer, kommunale oversikter på oppvekst og levekår, Nav tall på utenforskap, "

"Resultat fra medvirkningsmøter"

"Kommuneplanens samfunnsdel. Oppvekstprofil. Ung data.fhi.no. regjeringen. KS. Helenorge.avogtil.no. helsedirektoratet. Handlingsplan mot vold. Fhi.no .nasjonalt kunnskapssenter for vold."

"Kvalitative intervju i befolkninga. Forskningsprosjekt i kommunen i regi av Nordlandsforskning. FHI, SSB osv. "

"Vet ikke"

Wordcloud

Alle svar

1 av 3

Hvordan jobber dere med å analysere/tolke dataene fra oversiktsarbeidet?

"Jobber i tverrfaglig gruppe, ser indikatorer sammen, forsøker å sammenligne eller finne lokale forhold som forklarer tallene. Stemmer det overens med bildet vi ser. Legene uttaler seg, de har ofte generelle tanker om årsakssammenhenger"

"Samles tverrfaglig, fordeler ansvar for å se bak tallene. "

"Tema diskuteres i laget rundt barnet og i tverrsektoriell folkehelsegruppe"

"Tas opp til diskusjon. Lager handlingsplan. Budsjett."

"Arbeidsgruppe m/bl annet kommunelege. Samarbeid med eksterne aktører som jobber særskilt med å analysere data"

"Varierende"

Wordcloud

Alle svar

2 av 3

Hvordan kan lovverket brukes til å prioritere tiltak/arbeidsmåter ut fra behovene som kommer frem?

"Kommunen har en plikt til å sette inn tiltak, det kan brukes som argumentasjon for å prioritere tiltak. "

"Minne beslutningstakere om lovverket og dokumenter"

"Vurdere lovtekst som Skal kontra bør"

"Sette behov inn i politiske saker og koble til lovverk"

"Setter fokus og tema i budsjettet. Søker midler."

"Prioritere oppimot annet planverk (f eks oppvekstplan)"

Wordcloud

Alle svar

3 av 3

4 svar sendt inn

Hvordan jobbes det systematisk med det løpende oversiktsarbeidet?

"Det settes inn forslag til tiltak, som igjen blir brukt inn i planarbeid"

"Annenhvert år og ved kommunestyrevalget blir det en hovedgjennomgang. Ferske tall og nye politikere."

"Usikkert"

Wordcloud

Alle svar

4 av 4

4 svar sendt inn

Hvem er involvert og hvem har ansvar for oversiktsarbeidet i din kommune?

"Koordinator for folkehelse og kultur (leder arbeidet), leder helse og omsorg, barnevern, NAV, leder leder oppvekst og kultur, leger, barne- og ungdomscoordinator, barnehageansvarlig, fysioterapeuter, helsestasjon. "

"Kommuneoverlege helsestasjon kultur skole folkehelse frivilligsentral plan og utvikling "

"Per tid kun folkehelsekoordinator"

"Tverrsektoriell Folkehelsegruppe og Folkehelsekoordinator"

Wordcloud

Alle svar

1 av 4

4 svar sendt inn

Hvordan blir oversiktsabreidet brukt, f.eks. i arbeidet med planstrategien?

"Blir lagt til grunn for arbeidet med planer, folkehelse med i planarbeidsgruppe"

"Styringsgruppa bruker oversikten i alle strategier og planlegging."

"Vet ikke"

Wordcloud

Alle svar

2 av 4

4 svar sendt inn

I hvor stor grad opplever du at arbeidet med oversiktsrapporten blir tilstrekkelig brukt i din kommune?

Trekartdiagram

Stolpediagram

3 av 4

4 svar sendt inn

Hvordan jobbes det systematisk med det løpende oversiktsarbeidet?

"Det settes inn forslag til tiltak, som igjen blir brukt inn i planarbeid"

"Annenhvert år og ved kommunestyrevalget blir det en hovedgjennomgang. Ferske tall og nye politikere."

"Usikkert"

Wordcloud

Alle svar

4 av 4

Behov

Hva kan styrke arbeidet med
oversiktsarbeidet?

Hva har dere/kommunen
behov for?

Kilder

[Folkehelselova - regjeringen.no](#)

[NOU 2025: 8 - regjeringen.no](#)

[Last ned folkehelseprofil eller oppvekstprofil – Helsedirektoratet](#)

[Nordland i tall](#)

[Slik kan du bruke folkehelseprofilene og oppvekstprofilene i oversiktsarbeidet –](#)

[Helsedirektoratet](#)

[Mål og planlegging i folkehelsearbeidet – Helsedirektoratet](#)

[Oversikt over helsetilstanden og påvirkningsfaktorer i kommunen –](#)

[Helsedirektoratet](#)

[Oversiktsarbeid - Hjem](#)